

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ҚОҒАМДЫҚ САНАНЫ ЖАҒЫРТУ ЖАҒДАЙЫНДА МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТШІЛЕРДІҢ
КӘСІБИ ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘДЕНИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖӘНЕ НЫҒАЙТУ»
Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының **БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯСЫНЫҢ
25 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ҚОҒАМДЫҚ САНАНЫ ЖАҒЫРТУ
ЖАҒДАЙЫНДА МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТШІЛЕРДІҢ КӘСІБИ ҚҰҚЫҚТЫҚ
МӘДЕНИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖӘНЕ НЫҒАЙТУ»**

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының

БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

Международной научно-практической конференции

**«ФОРМИРОВАНИЕ И УКРЕПЛЕНИЕ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ГОСУДАРСТВЕННЫХ
СЛУЖАЩИХ В СВЕТЕ МОДЕРНИЗАЦИИ ОБЩЕСТВЕННОГО СОЗНАНИЯ»,
ПОСВЯЩЕННОЙ 25 -ЛЕТИЮ КОНСТИТУЦИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

PROCEEDINGS

Of the International Scientific and Practical Conference

**«FORMATION AND STRENGTHENING OF THE PROFESSIONAL LEGAL
CULTURE OF PUBLIC SERVANTS IN THE REPUBLIC KAZAKHSTAN IN
LIGHT OF MODERNIZATION OF PUBLIC CONSCIOUSNESS»
DEDICATED TO THE 25TH ANNIVERSARY OF
THE CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯСЫНЫҢ
25 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ҚОҒАМДЫҚ САНАНЫ ЖАҢҒЫРТУ
ЖАҒДАЙЫНДА МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТШІЛЕРДІҢ КӘСІБИ ҚҰҚЫҚТЫҚ
МӘДЕНИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖӘНЕ НЫҒАЙТУ»
Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
Международной научно-практической конференции
«ФОРМИРОВАНИЕ И УКРЕПЛЕНИЕ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ГОСУДАРСТВЕННЫХ
СЛУЖАЩИХ В СВЕТЕ МОДЕРНИЗАЦИИ ОБЩЕСТВЕННОГО СОЗНАНИЯ»,
ПОСВЯЩЕННОЙ 25 -ЛЕТИЮ КОНСТИТУЦИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**PROCEEDINGS
Of the International Scientific and Practical Conference
«FORMATION AND STRENGTHENING OF THE PROFESSIONAL LEGAL
CULTURE OF PUBLIC SERVANTS IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN LIGHT
OF MODERNIZATION OF PUBLIC CONSCIOUSNESS»DEDICATED TO THE 25TH
ANNIVERSARY OF THE CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

1 сентябрь 2020, Нур-Султан

УДК 347
ББК 67.404
Қ 18

Редакционная коллегия:

Главный редактор: *Абдрасулов Е.Б.*

Члены редакционной коллегии: *Нурмуханов Б.М., Нургазинов Б.К., Женисов С.К., Жумагулов Д.М.*

Қазақстан Республикасының Конституциясының 25 жылдығына арналған **«Қазақстан Республикасында қоғамдық сананы жаңғырту жағдайында мемлекеттік қызметшілердің кәсіби құқықтық мәдениетін қалыптастыру және нығайту»** халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының баяндамалар жинағы – Нұр-Сұлтан: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2020. – 373 б.

Сборник материалов международной научно-практической конференции **«Формирование и укрепление в Республике Казахстан профессиональной правовой культуры государственных служащих в свете модернизации общественного сознания»**, посвященной 25 -летию Конституции Республики Казахстан – Нур-Султан: Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2020. – 373 с.

Proceedings of the international scientific and practical conference **«Formation and strengthening of the professional legal culture of public servants in the Republic of Kazakhstan in light of modernization of public consciousness»** dedicated to the 25th anniversary of the Constitution of the Republic of Kazakhstan - Nur-Sultan, L.N.Gumilyov Eurasian National University, 2020. – 373 p.

ISBN 978-601-337-398-0

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының баяндамалар жинағында Қазақстан Республикасындағы қоғамдық сананы жаңғыртудың жалпы тенденциялары мен заңдылықтарын ескере отырып, мемлекеттік қызметшілердің құқықтық мәдениетін көтеру жолдарына қатысты өзекті мәселелер, оның ішінде мемлекеттік қызметшілердің халқына қызмет көрсетудің шетелдік тәжірибесі бойынша өзекті мәселелер қарастырылған.

В сборнике материалов международной научно-практической конференции рассмотрены актуальные вопросы, касающиеся путей совершенствования правовой культуры государственных служащих с учетом общих тенденций и закономерностей модернизации общественного сознания в Республике Казахстан, включая зарубежный опыт служения народу государственного аппарата.

Proceedings of the international scientific and practical conference discusses topical issues related to ways to improve the legal culture of civil servants, taking into account General trends and patterns of modernization of public consciousness in the Republic of Kazakhstan, including foreign experience in serving the people of civil servants.

УДК 347
ББК 67.404

ISBN 978-601-337-398-0

© Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2020
© Евразийский Национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2020
© L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2020

СОДЕРЖАНИЕ

Абдрасулов Е.Б.		Предисловие к материалам научно-практической конференции	9
		ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ	
1	Сыдыков Е.Б.	ОТКРЫТИЕ КОНФЕРЕНЦИИ	11
2	Мами К.А.	ПРИВЕТСТВЕННОЕ СЛОВО УЧАСТНИКАМ КОНФЕРЕНЦИИ	13
3	Рогов И.И.	ПРИВЕТСТВЕННОЕ СЛОВО УЧАСТНИКАМ КОНФЕРЕНЦИИ	15
4	Сарпеков Р.К.	ПРИВЕТСТВЕННОЕ СЛОВО УЧАСТНИКАМ КОНФЕРЕНЦИИ	17
5	Сабикенов С.Н.	КОНСТИТУЦИЯ РК КАК ПОЛИТИКО-ПРАВОВАЯ ОСНОВА ФОРМИРОВАНИЯ И УКРЕПЛЕНИЯ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ	19
6	Шапак У.	КОНСТИТУЦИЯ ЖӘНЕ ҚҰҚЫҚ ҮСТЕМДІГІ	20
7	Рысбекова Ж.К., Таскужин Т.Ж.	НАУЧНАЯ АНТИКОРРУПЦИОННАЯ ЭКСПЕРТИЗА ПРОЕКТОВ НОРМАТИВНЫХ ПРАВОВЫХ АКТОВ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	25
8	Fryderyk Zoll	THE ROLE OF THE GERMAN LAW STATE CLERKS LAW IN THE FUNCTIONING OF THE MODERN STATE – A MODEL FOR THE REFORMING STATES?	29
9	Кунтуов Н.Ж.	РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ІСКЕ АСЫРУ ШЕҢБЕРІНДЕ, ОНЫҢ ІШІНДЕ ЖАҢА ЖАҢАНДЫҚ СЫН-ҚАТЕРЛЕР ЖАҒДАЙЫНДА АТҚАРЫЛҒАН ЖҰМЫСТАР	34
10	Глушаченко С.Б., Агеева Е.А.	НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ПРАВОВОГО СОЗНАНИЯ В СОВРЕМЕННОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	37
11	Нургазинов Б.К.	КОНСТИТУЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ В РК	44
12	Ranych Nazar	„СЛУЖИТЬ ВСЕМУ НАРОДУ...“- ЧИНОВНИЦЫ, ЧИНОВНИКИ И СИСТЕМА ЮСТИЦИИ В НЕМЕЦКОМ ПРАВЕ	50
13	Nicolas Hayoz	CORE ASPECTS OF THE SWISS PUBLIC ADMINISTRATION: RULE OF LAW, EFFICIENCY, TRUST	60
14	Рябцева Е.В.	ФОРМИРОВАНИЕ АНТИКОРРУПЦИОННОГО ПРАВОСОЗНАНИЯ СУДЕЙ И РАБОТНИКОВ АППАРАТА СУДА: ОПЫТ РФ.	67

СЕКЦИОННЫЕ ДОКЛАДЫ

СЕКЦИЯ 1

КОНСТИТУЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ УКРЕПЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ В СВЕТЕ МОДЕРНИЗАЦИИ ОБЩЕСТВЕННОГО СОЗНАНИЯ

15	Абдрасулов Е.Б.	ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПРАВОВАЯ КУЛЬТУРА В СИСТЕМЕ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ОБЩЕСТВА	71
16	Абдрасулова А.Е.	ПРАВОПРИМЕНИТЕЛЬНЫЙ ПРОЦЕСС В СИСТЕМЕ ЮРИДИЧЕСКОГО ПРОЦЕССА И МЕХАНИЗМЕ ПРАВОРЕАЛИЗАЦИИ	75
17	Абдрасулова Г.Э., Онланбекова Г.М.	ПРАВОВАЯ КУЛЬТУРА В СИСТЕМЕ ОБЩЕЙ КУЛЬТУРЫ И ЦИВИЛИЗАЦИИ	78
18	Агеева Е. А., Максина С.В.	ПРАВОСОЗНАНИЕ И ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	82
19	Адилмуратова Р.А.	ФОРМИРОВАНИЕ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ПЕРЕВОДЧИКА КАК УЧАСТНИКА СУДЕБНОГО ПРОЦЕССА	86
20	Аханова С.М.	ҚАЗАҚСТАН КОНСТИТУЦИЯСЫНДАҒЫ ТҮЛҒА МӘРТЕБЕСІ	91
21	Ахметов Е.Б.	ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ И ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	95
22	Ашигалиев Р.П.	"ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ НАУЧНОГО ИССЛЕДОВАНИЯ: СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СИСТЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННО-АДМИНИСТРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН"	99
23	Бажай Хуандаг	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА АДАМ ҚҰҚЫҚТАРЫ ЖӨНІНДЕГІ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ПРИНЦИПТЕРДІХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТАРҒА СӘЙКЕСТІРҮ ЖӘНЕ ӘЛЕМДІК ТӘЖІРІБЕ	106
24	Губайдуллин М.Г.	ЖЕТІ ЖАРҒЫ» ҚАЗАҚ ХАНДЫҒЫНЫҢ СОТ ӘДІЛЕТТІЛІГІНІҢ ТАРИХИ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЕСКЕРТКІШІ	112
25	Губайдуллин М.Г.	ДӘСТҮРЛІ ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫНДАҒЫ ҚОҒАМДЫҚ САНА ЖӘНЕ ОНЫҢ ҰЖЫМДЫҚ, ЖЕКЕ ҚҰҚЫҚТЫҚ САНАЛАРҒА ӘСЕРІ	116
26	Жармаханбетова Б.А.	АЗАМАТТАРДЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ МІНДЕТТЕРІНІҢ ТҮРЛЕРІ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ НОРМАТИВТІК МАЗМҰНЫ	120
27	Жадауова Ж.А.	О НЕКОТОРЫХ АСПЕКТАХ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ В УСЛОВИЯХ ПАНДЕМИИ	127
28	Женисов С.К.	СУДЬЯЛАРДЫҢ КӘСІБИ ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘДЕНИЕТІ СОТ ТӨРЕЛІГІ САПАСЫНЫҢ КӨРСЕТКІШІ РЕТІНДЕ	131
29	Жумагулов Д.М.	СУЩНОСТЬ, ФУНКЦИИ И НОРМАТИВНО-ПРАВОВЫЕ РЕГУЛЯТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ	

		ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ	135
30	Жумагулов М. И.	ПОВЫШЕНИЕ ПРАВОВОГО СОЗНАНИЯ НАСЕЛЕНИЯ И ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ В УСЛОВИЯХ ВВЕДЕНИЯ ЧРЕЗВЫЧАЙНОГО ПОЛОЖЕНИЯ	142
31	Ибрагимов Ж.И.	КОНСТИТУЦИЯ ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘДЕНИЕТТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ НЕГІЗІ	146
32	Кайжакпарова А.Б.	К ВОПРОСУ О ФОРМИРОВАНИИ, РАЗВИТИИ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ИНСТИТУТА МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	150
33	Кусаинов А.А.	НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ МИГРАЦИИ МОЛОДЕЖИ	157
34	Кысыкова Г.Б.	К ВОПРОСУ О ПРАВОВЫХ ПРОБЕЛАХ РЕГЛАМЕНТИРОВАНИЯ ОБЩЕСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ СФЕРЫ ГОСУДАРСТВЕННЫХ УСЛУГ	159
35	Қамал А.Қ., Сактаганова И.С.	ГОСУДАРСТВЕННО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ПЕНСИОННОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ	164
36	Мырзатаев Н.Д.	БІЛІМ САЛАСЫН РЕТТЕУДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТШІЛЕРДІҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ДАМУ ЖОЛДАРЫ	168
37	Нурмагамбетова С.Б.	ПРОБЛЕМЫ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	172
38	Сактаганова И.С.	ВЛИЯНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПРОГРАММЫ «ЦИФРОВОГО КАЗАХСТАНА» ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АКИМОВ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ	175
39	Темиржанова Л.А.	АКТ АМНИСТИИ: ЗАДАЧИ И ПЕРСПЕКТИВЫ	181
40	Толеуханова Г.А.	ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПРАВОВАЯ КУЛЬТУРА В СИСТЕМЕ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ОБЩЕСТВА	184
41	Төлеубеков А. Т., Шаукентаев Ж.К.	СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ РАЗВИТИЯ УПРАВЛЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫМ РАЗВИТИЕМ ГОСУДАРСТВЕННОГО СЛУЖАЩЕГО	189

СЕКЦИЯ 2

ЧАСТНОПРАВОВЫЕ НАЧАЛА КОНСТИТУЦИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

42	Т.М.Abaydeldinov, А.В. Zhumabayeva	QUESTIONS OF AN EMPLOYMENT CONTRACT IN KAZAKHSTAN AND THE EEU'S STATES.	194
43	Ахметжан Л.З.	КОНСТИТУЦИОННЫЕ ОСНОВЫ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ДЕМОКРАТИИ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	200
44	Бердиярова Ж.С.	ҚҰҚЫҚТЫҚ МЕМЛЕКЕТТЕ КОНСТИТУЦИЯНЫҢ МӘНІ МЕН МАҢЫЗЫ	205
45	Галиакбарова Г.Г.	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУДЫ ЦИФРЛАНДЫРУДЫҢ КЕЙБІР ҚҰҚЫҚТЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ	209
46	Джунисбекова Л.М.	ГАРМОНИЗАЦИЯ И УНИФИКАЦИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА В ЕВРАЗИЙСКОМ ЭКОНОМИЧЕСКОМ СОЮЗЕ – ВЕЛЕНИЕ ВРЕМЕНИ	211
47	Жаркенова С.Б.	КОНСТИТУЦИОННЫЕ ГАРАНТИИ ТРУДОВЫХ ПРАВ ГРАЖДАН	216
48	Жумагулов Д.М.	ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОГРАНИЧЕННЫХ ВЕЩНЫХ ПРАВ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН: СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ	221
49	Ихсанов Е.У.	КОНСТИТУЦИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН – ОСНОВА ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ОТНОШЕНИЙ СОБСТВЕННОСТИ	226
50	Крецу В.А.	КОНСТИТУЦИОННЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ ЗАКОННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ГРАЖДАНСКОГО СУДОПРОИЗВОДСТВА В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА	229
51	Курбанова Д.К.	НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ СДЕЛОК С НЕДВИЖИМОСТЬЮ	234
52	Молдабеков Е.Б.	ВОПРОСЫ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ	239
53	Мукашева А.А.	ПРОБЛЕМЫ ВЕЩНЫХ ПРАВ НА ЗЕМЛЮ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ КРИЗИСА ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	243
54	Нургалиева Е.Н.	КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО РАБОТНИКОВ НА ЗАКОННУЮ ЗАБАСТОВКУ	248
55	Оспанова Б.А.	ЗАЩИТА ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ТРУДОВЫХ ПРАВ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ.	253

СЕКЦИЯ 3

КОНСТИТУЦИЯ РК И АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ОБЩЕУГОЛОВНОЙ ПРЕСТУПНОСТИ

56	Адилова Д.	ВИКТИМОЛОГИЧЕСКАЯ ПРОФИЛАКТИКА ПРАВОНАРУШЕНИЙ НАСИЛЬСТВЕННОГО ХАРАКТЕРА	257
----	------------	---	-----

57	Баймолдина С.М.	УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ МЕДИЦИНСКИХ РАБОТНИКОВ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	261
58	Балмагамбетов А.С.	ОБЕСПЕЧЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН- ОСНОВА НЕЗЫБЛЕМОСТИ КОНСТИТУЦИОННОГО СТРОЯ	266
59	Жакупов Б.А., Майлыбаева Н.Б., Исетова Ж.М., Сагандыкова А.А.	СУДЕБНОЕ ПРОИЗВОДСТВО И ДОСУДЕБНОЕ РАССЛЕДОВАНИЕ: НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ СООТНОШЕНИЯ ВИДОВ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	269
60	Исмагулова Д.М.	МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧЕСКАЯ ЭКСПЕРТИЗА ПРИ РАССЛЕДОВАНИИ ИЗНАСИЛОВАНИЙ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ	273
61	Капалбекова А.Е.	ПСИХОЛОГИЯ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ В МЕХАНИЗМЕ ПРЕСТУПНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	278
62	Каржаубаев С.С.	КОНСТИТУЦИОННЫЕ ПРИНЦИПЫ УГОЛОВНО- ПРАВОВОЙ ЗАЩИТЫ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ ОТ НАСИЛИЯ В СЕМЕЙНО-БЫТОВОЙ СФЕРЕ	283
63	Ким К.В.	КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО НА ПОЛУЧЕНИЕ КВАЛИФИЦИРОВАННОЙ ЮРИДИЧЕСКОЙ ПОМОЩИ	287
64	Мергембаева Н.Б.	УГОЛОВНО ПРОЦЕССУАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА В СИСТЕМЕ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ТЕРРОРИЗМУ И РЕЛИГИОЗНОМУ ЭКСТРЕМИЗМУ	291
65	Муратханова М.Б.	МЕМЛЕКЕТТІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ, ӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ САЯСИ САЛАЛАРЫНДАҒЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ҚЫЛМЫСТАРЫНЫҢ ДЕТЕРМИНАНТТАРЫ	296
66	Рақымбаева М.Қ., Муратханова М.Б.	АДАМДЫ ӨЗІН-ӨЗІ ӨЛТІРУГЕ ДЕЙІН ЖЕТКІЗУДІҢ АДАМ ӨЛТІРУДЕН АЙЫРМАШЫЛЫҒЫ	300
67	Рахметов С.М.	О НЕКОТОРЫХ ВОПРОСАХ УГОЛОВНОГО ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН, РЕГУЛИРУЕМЫХ НОРМАМИ КОНСТИТУЦИИ	302
68	Сартаева Н.А. Нурлумбаева Л.Е.	ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО О ПРОФИЛАКТИКЕ ПРАВОНАРУШЕНИЙ В СЕМЕЙНО-БЫТОВОЙ СФЕРЕ: ОПЫТ СТРАН СОДРУЖЕСТВА НЕЗАВИСИМЫХ ГОСУДАРСТВ	306
69	Скаков А.Б.	О ТЕНДЕНЦИЯХ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ ИСПОЛНЕНИЯ НАКАЗАНИЙ ПО ПРОГРЕССИВНОЙ СИСТЕМЕ	314
70	Сматлаев Б.М.	РОЛЬ ОРГАНОВ ПРОКУРАТУРЫ В СТАНОВЛЕНИИ И УКРЕПЛЕНИИ КОНСТИТУЦИОННОГО СТРОЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	322
71	Тұрсынбек А.А.	ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ КАК ОДИН ИЗ ОСНОВОПОЛАГАЮЩИХ ПРИНЦИПОВ КОНСТИТУЦИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЭПОХУ РАЗВИТИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ	325

СЕКЦИЯ 4
КОНСТИТУЦИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН И МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО

72	Абаева Х.А.	ПРОБЛЕМЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КОСМИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ	329
73	Маммадов Р.Э.	КОНСТИТУЦИОННЫЕ ГАРАНТИИ ПРАВ МИГРАНТОВ КАЗАХСТАНА В КОНТЕКСТЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА	333
74	Ойнарова А.А.	ФОРМИРОВАНИЕ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ В СТРАНАХ ЕВРАЗИЙСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОЮЗА	341
75	Панов С.К.	МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ ЗАЩИТЫ КОНСТИТУЦИОННЫХ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА НА ПРИМЕРЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН И СПЕЦИАЛЬНЫХ ПРОЦЕДУР ООН	344
76	Сарсембаев М.А.	25-ЛЕТИЕ КАЗАХСТАНСКОЙ КОНСТИТУЦИИ 1995 ГОДА, ПРАВОВАЯ КУЛЬТУРА И МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО	348
77	Сарсенова С.Н.	ЖАПОНИА МЫСАЛЫНДА МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТШІЛЕРДІ ДАЯРЛАУ ЖӘНЕ ЫНТАЛАНДЫРУ	356
78	Тлепина Ш.В.	ТЕНДЕНЦИИ И ЧЕРТЫ РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА В XX ВЕКЕ	359
79	Тлепина Ш.В.	ИСТОРИКО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ УТВЕРЖДЕНИЯ КОНСТИТУЦИОННОГО КОНТРОЛЯ В КАЗАХСТАНЕ	363
		РЕКОМЕНДАЦИИ УЧАСТНИКОВ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО- ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ	371

-своевременное нормативное закрепление нововведений в сфере государственного управления; разработка стратегии социального партнерства с гражданским обществом;

-подготовка собственных специалистов в области IT технологий.

- деятельность государственных служащих и акты органов госуправления «должны быть открытыми, публичными, гласными, доступными и предсказуемыми»;

- автоматизация процесса приема и поступления на государственную службу, ее направленность на транспарентность, а также выявление профессиональных и личностных компетенций кандидатов[4] [2].

Список литературы:

1. Представители Президентской академии обсудили влияние пандемии COVID-19 на деятельность государственных служащих в рамках вебинара, организованного программой SIGMA <https://www.pac.by/press-center/news/representatives-of-the-academy-of-management-discussed-the-impact-of-the-pandemic-covid-19-on-the-ac/>

2. Онлайн-дискуссия «Проблема эффективности государственного управления в Узбекистане в условиях пандемии» <https://cabar.asia/ru/onlajn-diskussiya-problema-effektivnosti-gosudarstvennogo-upravleniya-v-uzbekistane-v-usloviyah-globalnoj-pandemii/>

3. IWPR организовал онлайн-дискуссию на тему «Проблема эффективности госуправления в Казахстане в условиях глобальной пандемии. <https://cabar.asia/ru/iwpr-organizoval-onlajn-diskussiyu-na-temu-problema-effektivnosti-gosupravleniya-v-kazahstane-v-usloviyah-globalnoj-pandemii/>

4. Государственная служба в условиях кризисного мира: пандемия и новые экономические реалии. <https://www.gov.kz/memleket/entities/qyzmet/press/news/details/gosudarstvennaya-sluzhba-v-usloviyah-krizisnogo-mira-pandemiya-i-novye-ekonomicheskie-realii?lang=ru>

5. Как будет организована работа госслужащих в условиях ЧП. <https://otyrar.kz/>

6. Астанинским хабом госслужбы создан Виртуальный Альянс практиков в сфере госуправления для обмена опытом в условиях пандемии COVID-19 astanacivilservicehub.org <https://e-cis.info/>

7. Актаева Р. Пандемия сломала стереотип о госслужащем и госуслугах. <https://baigenews.kz/>: https://baigenews.kz/news/pandemiya_slomala_stereotip_o_gossluzhashchem_i_gosuslugakh_-_askhat_iskendirov/

СУДЬЯЛАРДЫҢ КӘСІБИ ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘДЕНИЕТІ СОТ ТӨРЕЛІГІ САПАСЫНЫҢ КӨРСЕТКІШІ РЕТІНДЕ

Женисов Саяш Кайратұлы

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, заң факультеті, мемлекет және құқық теорияс мен тарихы, конституциялық құқық кафедрасының (PhD) докторанты

Sayash2009@mail.ru

Ғылыми жетекші – Абдрасулов Ермек Баяхметұлы

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, заң факультеті, мемлекет және құқық теорияс мен тарихы, конституциялық құқық кафедрасының профессоры, з.ғ.д.

Түйіндеме

Мақалада мәдениет, құқықтық мәдениет, оның ішінде сот саласындағы құқықтық мәдениет ұғымдарының анықтамасы беріліп, Қазақстан Республикасындағы сот билігі тармағы саласындағы реформалар, құқықтық мәдениетті қалыптастыру мәселелері жайлы айтылады.

Кілтті сөздер: мәдениет, құқықтық мәдениет, құқықтық сана, сот билігі, сот реформасы, этика, заңгерлердің әдеп кодексі, судьялардың әдеп кодексі, судьяларды таңдау және тағайындау, Жоғары Сот Кеңесі.

Судьялардың құқықтық мәдениетін зерттеп білу үшін жалпы мәдениет және құқықтық мәдениет сөздерінің анықтамаларын түсініп алуымыз керек. Ғылымда мәдениет деп өмірдің бір саласында (адамда, саясатта, өнерде және т.б.) сіңірілген адамның немесе адамдар тобының позитивті тәжірибесі мен білімі түсініледі. Позитивті тәжірибе мен білім дегеніміз - бұл өзінің тасымалдаушысына пайдалы және нәтижесінде ол қолданатын тәжірибе мен білімді

білдіреді. Мәдениеттің ең маңызды ерекшелігі оның жан-жақты сипатта болуы, қоғам мен тұлғаның барлық салаларына таптырмас қосылуы. [1].

Ал құқықтық мәдениет дегеніміз қалыптасқан қоғамдық қатынастардағы жеке адамдардың, әлеуметтік топтардың, халықтың құқықты тану, меңгеру барысындағы немесе оны жалпы сыйлаушылықтан туындайтын құқықтық сана деңгейі өлшемінің жиынтығы [2].

А.Ф. Никитин «Құқықтық мәдениет - бұл қоғамның құқықтық өмірінің сапасы және мемлекет пен қоғамның адамның құқықтары мен бостандықтарына кепілдік беру дәрежесі, сонымен қатар қоғамның әрбір жеке мүшесінің білуі, түсінуі және сақтауы»-деп айтып кеткен [3].

Халықтың құқықтық санасы және құқықтық мәдениеті арту үшін ең бастысы заңгерлердің құқықтық мәдениетінің жоғары болуынан бастауымыз керек. Себебі олардың құқықтық құбылыстар шеңберінде күнделікті қызмет атқаруында кәсіптік құқықтық мәдениеті қалыптасады. Және осы себепті де заңгерлердің құқықтық мәдениетінің әлдеқайда жоғары болуы тән. Заңгерлерде қиын құқықтық жағдайларды шешуге ықпал ететін дағдылар мен құқықтық білімдер жүйесі болуы керек. «Кәсіби құқықтық мәдениеттің деңгейі, яғни кәсіби заңгер мамандарының құқықтық мәдениеті әр заңгердің мәдениетінің даму дәрежесімен, яғни жалпы білім деңгейімен, оның біліктілік деңгейімен анықталады. Әрбір заңгер өзінің жұмыс орнында өзінің кәсібіне сәйкес келуі керек және сол арқылы өзінің беделін ғана емес, сонымен бірге заң қоғамдастығының беделін де күшейтуі керек»[4].

Заңгерлердің кәсіби мәдениетіне мыналар кіреді:

заңнаманы және заң ғылымының мүмкіндіктерін білу;

заңдар мен ережелердің қажеттілігі мен әлеуметтік пайдалылығына, бостандық пен әділеттілік өлшемі ретіндегі заң құндылығына сенімділік;

күнделікті қызметте заңдардың және басқа да құқықтық актілердің құқықтық құралдарын, құқықтық технологияны, заң ғылымы мен тәжірибесінің жетістіктерін пайдалану мүмкіндігі. Заңгерлер өзінің моральдық-құқықтық борышын адал атқарып, өзінің біліктілігін үнемі арттырып, теориялық және практикалық заң ғылымдарының соңғы жетістіктері деңгейінде болған кезде ғана кәсіби тәжірибе мен әділеттілік салтанат құрады [1].

Заңгерлердің беделі мен корпоративтік этикасын нығайту және азаматтардың кәсіби заңгерлерге деген сенімін нығайту үшін «Қазақстан заңгерлер одағы» республикалық қоғамдық бірлестігінің 2017 жылы 20 қазандағы съезінде қабылданған Заңгердің этикалық кодексі қабылданды. Аталған кодексте кәсіби корпоративті этиканың жалпы қағидаларының жиынтығы мен заңгердің ұстануға тиісті негізгі мінез-құлық ережелері жазылған.

Қоғамның құқықтық мәдениеті көп жағдайда қоғам өмірінің заңнамалық негізін құру үшін заң шығару қызметін дамыту сапасына байланысты. Құзыретті органдардың заң шығаруы мен заңды қолдануы құқықтық мәдениеттің жеткілікті жоғары теориялық деңгейін талап етеді, ол өз кезегінде философтардың, әлеуметтанушылардың, заңгерлердің және тәжірибешілердің қоғамдық тәжірибесінің күшімен дамиды.

Құқық қорғау процесінде маңызды рөл судьялардың сот билігін жүргізушілер ретінде алатындығын есте ұстаған жөн.

Құқықтық мәдениетті жетілдіру сот беделін арттырудан, оның тәуелсіздігінің кепілдіктерін нығайтудан, құқық қорғау органдарының қызметіне жаңа қағидаларды енгізуден және Қазақстандағы биліктің үшінші тармағы - сот билігін түбегейлі нығайтудан басталуы керек екенін атап өткен жөн. Жоғарғы Сот төрағасы Қ.А. Мамидың айтуы бойынша сотқа жүгінген әрбір адамның істің нәтижесіне қарамастан, әрдайым судьяға кәсіби маман ретінде, жалпы сотқа деген сенім мен құрметпен қарауын қамтамасыз ету басты міндет болып табылады» [5].

Еліміздің билігі үш тармақтан тұратыны барлығымызға мәлім: Заң шығарушы, атқарушы және сот билігі. Сот билігі ғана әділеттілікті қалпына келтіретін еліміздің инстанциясы. Судья қандай да бір шешім қабылдаған кезде ең бастысы ҚР Конституциясы мен «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 25 желтоқсандағы N 132 Конституциялық заңын басшылыққа

ала отырып қабылдайды және барлық шешімдер жоғарыда аталған нормативтік құқықтық актілер мен өзінің ішкі наным, ар-ожданы басшылыққа алына отырып қабылданады. Яғни қабылданған шешім, ішкі нанымының, ар-ожданының барлығы құқықтық мәдениетінің тікелей көрсеткіші болып табылады.

Судьяның кәсіби мәдениеті тұжырымдамасын қамтитын судьяның кәсіби қызметін қарастыра отырып, құқықтану ғалымдары келесі аспектілерді бөледі:

Кәсіби аспект - судьялардың кәсіби қызметіндегі шынайы тәуелсіздігін қамтамасыз ету.

Институционалдық аспект - бұл сот қызметін ұйымдастыру, соттың озбырлығының алдын алатын тиімді құқықтық тұтқаларды құру қажеттілігі.

Моральдық аспект - судьяның адамгершілік сапалары мен адамгершілік талаптары. «Адам қандай мамандық иесі болмасын, қандай маман болса да, оның қызметі адамгершілік қағидаттарына негізделген болса, қоғамдық пайдалы болады» [6].

Судьялардың кәсіби мәдениетінің құрамдас бөліктеріне мыналар кіреді:

- кең құқықтық дүниетанымның болуы, яғни. заңнаманы, оның қағидаларын, міндеттерін, мақсаттарын терең білу;

- құқықтық нормалар туралы нақты білімді және оларды дұрыс қолдану үшін қажетті кәсіби тәжірибе дағдыларының болуын болжайтын жоғары кәсіби (заңгерлік) дайындық;

- заңды қатаң сақтау қажеттілігіне берік ішкі сенім;

- судьялардың адамгершілік қатынастары.

Судьялардың кәсіби мәдениеті компоненттерінің көрінісі сот процесінің әрбір кезеңінде айқын көрсетілуі мүмкін.

Мысалы, сот ісіне қатысушы адамға, оның ар-намысы мен қадір-қасиетіне құрмет сияқты кәсіби мәдениеттің құрамдас бөлігі сот процесінің барлық кезеңдерінде көрінеді. «Теориялық және құқықтық дайындыққа негізделген құқықтық нормалар мен принциптерді білу және түсіну үкім шығару үшін құқықтық норманы таңдау кезеңінде ерекше маңызды. Судьяға қойылатын моральдық, этикалық талаптар оның процессуалдық және заңды міндеттерімен тығыз байланысты. Қазақтарда «адал би - әділ би» деген өте дана және орынды өрнек бар, бұл «адал судья - әділ сот» дегенді білдіреді. Судья өз ісінің кәсіби маманы ғана емес, ең алдымен адамгершілігі жоғары, адал және лайықты адам болуы керек. Мұндай судья ешқашан заңсыздықтың, ішкі ар-ожданның табалдырығын аттамайды және оның шешімдері әділ әрі негізделген болады» [7].

Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының академигі С.З.Зиманов сот қызметі туралы былай дейді: «Қоғамдық, мемлекеттік өмірдің кез-келген саласында жеке тұлғаның рөлі сот қызметі саласындағыдай ерекше мәнге ие емес. Ізгілік пен әділдік дегеніміз - адам руханиятының негізгі элементтерін құрайтын адамгершілік негіздер. Олар адамның табиғатына тән, дегенмен, олардың пайда болуы үшін оларды басу мен езгіден «босатып», қоғамдық-саяси қатынастар процесінде ашып, тәрбиелеуі керек. Бұл қасиеттер адамдар мен қоғам барған сайын шындық пен әділеттілікті табуға бет бұрған судьялар үшін өте маңызды. Олар қанша қиын болса да үміттерінде алданбауы керек. Судья өз атынан емес, мемлекет атынан, қоғамның ұжымдық және жоғары билігі атынан сөйлейді және бұл оған өте үлкен жауапкершілік жүктейді. Судьялар қызметінің маңыздылығы оның мінез-құлқы мен шешімі адамның қадір-қасиетін қалпына келтіруі, жоғарылатуы немесе оны тереңге итермелеуі, тіпті өлтіруі мүмкін екендігінде. Сондықтан судьялар барлық жағдайда ізгілік пен әділеттілік өнерінің персонациясы болуы керек. Жағдай жасау, тәрбиелеу және олардың осындай болуын талап ету - мемлекеттің және бүкіл қоғамның қажымас міндеті» [8].

Құқықтық сана мен құқықтық мәдениеттің маңыздылығын елде жүргізіліп жатқан реформалардың ішіндегі соттарды таңдау және тағайындау кезінде де аңғара аламыз.

Аталған мәселе жөнінде елбасының жыл сайынғы жолдауында айтылған: «Мен бұл туралы үнемі айтып жүремін: ең жақсы заңгерлерді судья болуға ұмтылуға ынталандыру керек. Үшіншіден, сот практикасын, әсіресе бизнес пен мемлекеттік органдар арасындағы сот ісін жүргізуді түсіну керек, сондай-ақ судьялардың заңсыз ықпал ету мүмкіндігін болдырмау қажет. Білесіз бе, әлемдегі адамдар мәселені шешу үшін сотқа жүгінеді, кеңес заманында олар

сотқа емес, облыстық партия комитетіне жүгінетін, бұл заң болатын. (...) Халық әлі де президентке хат жазады, бірақ олар сотқа жүгініп, объективті және әділ шешімдерді сотта қабылдауы керек», - деп атап көрсетті.

Елбасы судьяларды таңдау және тағайындау кез-келген сот жүйесінің тәуелсіздігінің жалпы деңгейін анықтайтын негізгі элементтер болып табылатынын және Жоғары Сот Кеңесінің сот кадрын тағайындау кезінде елегі (орысша: сито) екенін айтып өтті [9].

Жалпы сот билігінің және оны жетілдіруі мәселелерінің маңызын елдегі сот реформаларынан аңғаруымызға болады.

Сот реформаларының жетістігі ретінде келесі көрсеткіштерді айта саламыз:

- Әлеуметтік сауалнама сотқа тартылған азаматтардың соттарға деген жоғары сенім деңгейін көрсетеді. Мысалы, 2015 жылғы ПРООН (БҰҰ Даму бағдарламасы) мәліметтеріне қарағанда, сауалнамаға қатысқан 71,3 % азамат соттарға сену деңгейін жоғары бағалаған. Қазақстан соттарында өткен сот процестерінің 12,5 мың қатысушысына сұрақтар қойылып, 74,4 % сот процестеріне қатысушылар мен «Сот кабинетінің» өзге пайдаланушылары сот процестерінің сапасына көңіл толғанын айтқан. Сауалнама 2016 жылы Жоғарғы Соттың бастамасымен онлайн жүргізілді. Яғни орта сенім көрсеткіші 70% құрап отыр. Бұл халықаралық трендтерге сәйкес келеді. 5) Халықаралық рейтингтер сот саласындағы елеулі жетістіктерді көрсетіп отыр. «Doing Business-2017» рейтингінде Қазақстан сот төрелігінің сапасы бойынша 190 елдің арасынан 4-орынға шықты. Бүкіләлемдік экономикалық форумның ғаламдық бәсекеге қабілеттілік индексінің «Сот тәуелсіздігі» өлшемі бойынша Қазақстан 2013-2017 жж. аралығында 20 орынға, яғни 86 орыннан 68 орынға, жоғары көтерілді. Яғни, халықтың Сот билігіне сенімділігінің артып келе жатқанын байқаймыз.

- «Электронды сот» қолданысқа ие. Сот отырыстары түгелдей дыбыс және бейне жазу құралдарымен жабдықталған. Бейнеконференция өткізу жолымен қашықтықтан сот төрелігін атқару ісі табысты жүзеге асырылуда. Бұл қазіргі әлемдік пандемия қарсаңында онлайн режимінде соттарды өткізуге септігін тигізуде.

- 2016 жылдың 21 қарашасынан бастап жаңа Судьялардың әдеп кодексі қабылданды. Әдеп кодексі негізгі принциптер мен құқықтық мінез-құлық ережелері құқықтық мәдениеттің негізі болып табылады [10].

Кәсіби мәдениеттің қалыптасуы - бұл әлеуметтік өмірдің барлық жақтарына әсер ететін күрделі, ұзақ мерзімді процесс. Құқықтық насихаттау, судьялардың құқықтық білімдерін арттыру, заңның үстемдігін іс жүзінде нығайту, мықты құқықтық ғылымның болуы, құқықтық актілер жүйесін жетілдіру арқылы қалыптасады, бұл демократиялық, тиімді конституцияның болуы және заңдар мен заңға тәуелді актілердің жоғары құқықтық және техникалық-құқықтық сапасының арқасында қол жеткізіледі.

Пайдаланған әдебиеттер тізімі:

- 1 Высокая профессиональная культура как важный фактор противодействия правонарушениям Алимбеков М.Т., председатель коллегии по гражданским делам Верховного Суда Республики Казахстан, к.ю.н. Ниязгулов Д. - докторант (PhD) ЕНУ им.Л.Н.Гумилева/https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31644569#pos=46;-60 (қаралған уақыты: 2.09.2020)
- 2 Сәкен Өзбекұлы, Өмірәлі Қопабаев – Мемлекет және құқық теориясы, Алматы, 2006.
- 3 Никитин А.Ф. «Что такое правовая культура?» - М, «Просвещение» 1988. - С.6.
- 4 Скаун О.Ф., Овчаренко Н.И. Юридическая деонтология. Учебник. - Х., 1998 - 270 с.
- 5 Мами К.А. «Вершить правосудие» // «Экспресс- Казахстан» - 2007. - 17 октября.
- 6 Горский Г.Ф., Кокорев Л.Д., Котов Д.П.. Судебная этика. – Воронеж: Изд-во Воронежского университета, 1973.
- 7 Мами К.А. Интервью журналу Заңгер. - 2007. - № 12.
- 8 Зиманов С.З. Быть олицетворением добра и справедливости... // Заңгер. - 2001. - № 1. - С. 5.
- 9 В Казахстане продолжают модернизацию судебной системы/ <https://vlast.kz/novosti/29827-v-kazahstane-prodolzat-modernizaciu-sudebnoj-sistemy.html> (қаралған уақыты: 2.09.2020)
- 10 Қазақстан Республикасындағы сот реформасы//<https://e-history.kz/kz/news/show/868/> (қаралған уақыты: 2.09.2020)